بزرگ‌ترین تولیدکنندگان مرغ در جهان

آمریکا	چین	برزیل	روسیه	هند	اندونزی	مکزیک
۲۰ میلیون تن	۱۵ میلیون تن	۱۳ میلیون تن	۴/۶ میلیون تن	۴/۱ میلیون تن	۳/۴ میلیون تن	۳/۳ میلیون تن

منبع: مرکز برنامه‌ریزی و اطلاعات راهبردی وزارت کار

«جام جم» از سنت حسنه‌ای گزارش می‌دهد که نیازمند توجه بیشتری است

قرض‌الحسنه مسیر رسیدن به جامعه قوی

قرض‌الحسنه همان‌طور که از نامش پیداست قرضی است که به نیت خیر داده می‌شود و در گذشته صاحبان سرمایه و بخشی از فعالان بازار، بخشی از سرمایه خود را به بزرگان می‌سپردند و آنها نیز بدون سود مبلغ را بازمی‌گرداندند. برخی افراد هم به صورت مستقیم قرض‌الحسنه را اجرا می‌کردند و معتقد بودند نیازی به واسطه نیست. در گذشته به‌طور معمول قرض‌الحسنه به افرادی داده می‌شد که یا خودشان شناخته شده بودند یا باید از یک فرد معتبر نامه ارائه می‌کرد، با گسترش شهرنشینی، کوچ‌هایی اتفاق افتاد که اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه هم سخت شد. پس از مدتی صندوق‌هایی با همین نام شروع به فعالیت کردند که پس از مدتی مشخص شد از مسیر اصلی خارج شدند و رسمیت ندارند. حالا چند سالی است که دوباره قرض‌الحسنه شناخته شده اما هنوز فاصله زیادی با اهدافی که برای آن تعریف شده، دارد. البته باید اذعان کرد که کمبود منابع مالی بانک‌ها یکی از عوامل مهم عدم‌توانایی در ارائه تسهیلات با نرخ قرض‌الحسنه است، البته جذب نقدینگی و سپرده مردم می‌تواند این چرخه را تقویت کند.

محمدحسین علی‌اکبری
اقتصاد | گروه اقتصاد

قرض‌الحسنه یکی از دستورات دین اسلام است که پول بدون بهره و سود به افراد دیگر منتقل شود و تنها اصل آن بازگردد. قرض‌الحسنه در قرآن تاکید شده و قرض‌دادن به خداوند تعبیر شده و منظور از آن قرضی است که چند برابر خود نزد خدا ثواب دارد اما معنای رایجی که اکنون در آن به‌کار برده می‌شود، قرض بدون ربا و سود است.

در قرآن، چند بار با واژه‌های گوناگون، سخن از قرض به میان آمده و به آن تأکید شده است. در هر جا که کلمه «قرض» آمده به دنبال آن کلمه «حَسناً» نیز آمده است؛ از این‌رو در اسلام به وام بی‌بهره «قرض‌الحسنه» می‌گویند.

قرض‌الحسنه در این معنا کمک به بخشی از جامعه است که نیازمند بوده و برای حل مشکلات خود و رسیدن به شرایط باثبات و تغییر وضعیتش تسهیلاتی را دریافت می‌کند که نه‌تنها از تمرکز ثروت در بخشی از جامعه اجتناب می‌کند بلکه با توزیع تسهیلات به ساختن جامعه‌ای قوی کمک می‌نماید.

قرض‌الحسنه در واقع نوعی قرارداد است که به‌موجب آن مقدار مشخصی را به وام‌گیرنده قرض می‌دهد و بدون درخواست سودی، از او بازپس می‌گیرد که البته مدت زمان بازپرداخت مبلغ بنا بر شرایط بانک یا صندوق قرض‌الحسنه متفاوت خواهد بود.

در بانکداری جهانی، صندوق‌های قرض‌الحسنه، آنها را به عنوان اعتبارات خرد یا تامین مالی خرد معرفی می‌کنند. این نام برای مبارزه با تهیدستی و فقر در اغلب کشورها اجرا می‌شود.

تاریخچه بانکداری در ایران به بیش از یک قرن بازمی‌گردد اما بانکی که به‌عنوان قرض‌الحسنه ارائه خدمات کند عمر کمتر از ۱۵ سال دارد. آمارها نشان می‌دهد حدود ۸۰۰۰ صندوق قرض‌الحسنه به صورت رسمی در کشور فعال است اما تنها دو بانک داریم که به صورت قرض‌الحسنه فعالیت می‌کنند؛ یکی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران که با سهامداری دو بانک بزرگ دولتی در راستای اصل ۴۴ قانون اساسی ایجاد شد و یکی هم بانک رسالت در سال ۹۱.

در واقع صندوق یا بانک قرض‌الحسنه، نقش یک میانه و واسطه را بین وام‌دهنده و وام‌گیرنده دارد. در این نوع وام، از وام‌گیرنده سودی گرفته نمی‌شود و جهت رفع مشکل نیازمندان به افرادی که نیازمند این وام هستند، داده می‌شود.

در این نوع بانک، در واقع یک‌سری از افراد به‌عنوان کمک‌کننده، حسابی در این قرض‌الحسنه باز کرده و مبلغی را در آن قرار می‌دهد. این افراد ممکن است وام‌گیرنده را به صندوق معرفی کند.

در این حالت وام‌گیرنده فردی که مبلغ بیشتری را در حساب دارد، اولین انتخاب صندوق خواهد بود. البته انواع دیگر صندوق قرض‌الحسنه وجود دارد که در امور تجاری نیز وارد شده و توانایی‌های خود را گسترش می‌دهند.

انواع قرض‌الحسنه

قرض دادن به قرض پول، منحصر نیست بلکه شامل قرض کالاهای مختلف نیز می‌شود. به‌عنوان مثال اگر همسایه‌ای قصد برگزاری مراسم عروسی دارد و به فرش و ظرف نیاز دارد، کسی که در مدت مشخص مقداری از لوازم مورد نیاز مراسم را در اختیار او می‌گذارد نیز قرض‌الحسنه است.

مبلغان دینی می‌گویند توفیق به انفاق‌های مالی به بریدگی و وارستگی بستگی دارد، چرا که اگر انسان به ثروت دنیا وابسته باشد و از آن دل نکند، هرگز حاضر نمی‌شود به انسان نیازمندی وام بدون بهره بدهد. البته آنچه اکنون در میان عامه مردم به‌عنوان قرض‌الحسنه شناخته می‌شود خلاصه شده در وام بدون بهره‌است. برخی کارشناسان بر این باورند در هم قرار گرفتن نام بانک و قرض‌الحسنه در کنار یکدیگر دو حوزه مالی و فرهنگی را به هم پیوند می‌زند.

تسهیلات و فرهنگ‌سازی برای اعطای وام بدون بهره

سعید شمسی‌نژاد مدیرعامل بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در گفت‌وگویی که با خبرنگار ما داشت هم به این موضوع اشاره و تصریح کرد: فرهنگ قرض‌الحسنه در ایران عمر زیادی ندارد که ممکن است ناشی از عملکرد نامطلوب صندوق‌ها در گذشته باشد.

موضوع دیگری که باید به آن توجه داشت افزایش تورم و کاهش قدرت خرید خانوار است. افراد ترجیح می‌دهند سرمایه خود را به بانک‌ها بسپارند تا سود دریافت کنند، البته ما هم به‌عنوان بخشی از شبکه بانکی به جای پرداخت سود ارائه تسهیلات آسان را در برنامه قرار دادیم.

اصل قانونی

درست است که گفته می‌شود قرض‌الحسنه در بخش بانکداری عمر زیادی ندارد اما باید توجه داشت این یک اصل دینی است و از گذشته تاکنون در اشکال مختلف اجرا شده است.

در بند دوم اصل ۴۳ قانون اساسی کشور هم به این موضوع اشاره شده و آمده؛ «تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل و قراردادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کارند ولی وسایل کار ندارند، در شکل تعاونی، از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر که نه به تمرکز و تداوم ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص منتهی شود و نه دولت را به صورت یک کارفرمای بزرگ مطلق درآورد.»

این اقدام باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌ریزی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد صورت‌گیرد.

سابقه جهانی

با گسترش جوامع انسانی و تخصصی‌تر شدن کارها، برای اجرای قرض‌الحسنه نیز سازمان‌هایی تشکیل شده که اکنون با نام صندوق یا بانک فعالیت می‌کنند. در کشورهای غربی تامین مالی خرد از طریق صندوق‌های قرض‌الحسنه که زیر نظر بانک‌های کوچک هستند، انجام می‌شود. این اقدام در ایران نیز برای مشاغل خانگی و کوچک نیز به چشم می‌خورد.

گفت‌وگو

هدفگذاری جذب نقدینگی در بخش قرض‌الحسنه

سعید شمسی‌نژاد، مدیرعامل بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در گفت‌وگو با جام‌جم در پاسخ به پرسش خبرنگار ما مبنی بر این‌که چرا بانکداری ما نتوانسته به سمت قرض‌الحسنه حرکت کند، می‌گوید: این موضوع بستگی به عوامل متعددی دارد؛ مهم‌ترین نکته این است که قدمت بانکداری قرض‌الحسنه ما حدود ۱۵ سال است اما عمر بانکداری به بیش از یک قرن می‌رسد. وی افزود: بانکداری قرض‌الحسنه تازه جایگاه خود را پیدا کرده اما هنوز کافی نیست. تا یک دهه پیش منابع بانک‌های قرض‌الحسنه کمتر از یک درصد از کل نقدینگی کشور بود اما اکنون به بیش از ۳/۵ درصد رسیده است.

شمسی‌نژاد با بیان این‌که موضوع بعدی که حائزاهمیت است به تورم بازمی‌گردد، تصریح کرد: افرادی که توانایی ندارند در کارهای اقتصادی وارد شوند سرمایه خود را به سپرده بانکی می‌سپارند تا سود دریافت کنند تا هزینه‌های‌شان پوشش داده شود. البته ما سعی کردیم به‌جای پرداخت سود، تسهیلات آسان در اختیار مردم قرار دهیم. به گفته وی، اتفاق دیگری که در کشور ما افتاد صندوق‌هایی با نام قرض‌الحسنه فعالیت می‌کردند و پس از مدتی با مشکل روبه‌رو شدند و این موضوع تا حدی ذهن مردم را در مورد عملکرد قرض‌الحسنه به هم ریخت. اکنون ما با آنها مقایسه می‌شویم اما عملکردمان بسیار متفاوت است.

بانک مهر ایران اکنون ۲/۵ درصد نقدینگی کشور را جذب کرده است که با اطلاع‌رسانی این اقدام را انجام دادیم که هدف ما در کوتاه‌مدت ۵ درصد و در بلندمدت ۲۰ درصد نقدینگی کل کشور است.

وی همچنین درباره نسبت سپرده و تسهیلات بانک مهر ایران توضیح داد: از سپرده‌هایی که در بانک وارد می‌شود ۱۰ درصد آن باید صرف سپرده قانونی و ۸ درصد سهمی که بانک مرکزی برای ما گذاشته برای خرید اوراق دولتی می‌گذاریم و بقیه همه تسهیلات پرداخت می‌شود. به بیان بهتر نسبت تسهیلات به سپرده ما بیش از ۸۰ درصد است.

شمسی‌نژاد به پرسش خبرنگار ما مبنی بر این‌که سهم خرید اوراق دولتی در پرتفوی بانک مهر ایران چقدر است؟ پاسخ داد: براساس مصوبات بانک مرکزی ایران برای این‌که عضو بازار بین‌بانکی باشیم اجازه دادند ۱۰ درصد منابع را می‌توانیم اوراق بدهی داشته باشیم. همچنین حداقل ۳ درصد منابع را باید اوراق داشته باشیم و نکته دیگر این‌که به میزان حقوق صاحبان سهام هم اوراق دولتی می‌توانیم خریداری کنیم. مجموع این سه مورد حدود ۱۵ درصد منابع است و سرمایه‌گذاری دیگری نداریم. بانک مرکزی در بحث ترازنامه‌های بانکی رشد ماهانه‌ای را درنظر گرفت که برای بانک قرض‌الحسنه مهر ایران حدود ۴/۵ درصد اعلام کرد.

مدیرعامل بانک مهر ایران در این‌باره می‌گوید، این اقدام برای بهبود وضعیت بانک‌ها و جلوگیری از خلق نقدینگی و پایه پولی انجام شد.

برای قرض‌الحسنه معتقد هستم نباید محدوده داشته باشیم. به این دلیل که ما سود پرداخت نمی‌کنیم و شرکت‌داری و بنگاهداری هم نداریم، کار را کمی سخت می‌کند. در چند سال اخیر ۵ درصد برای ما مطلوب است اما به دلیل این‌که افق ما، هر ایرانی یک کارت قرض‌الحسنه است، سرعت رشد مجموعه را کم می‌کند اما از مصوبات بانک مرکزی تبعیت می‌کنیم و این کار را انجام می‌دهیم.

معوقات بانکی، مهم‌ترین و چالشی‌ترین بخش هر بانک است که شمسی‌نژاد در این زمینه اعلام کرد: درحالی که تعداد و مبلغ وام پرداخت شده از سوی این بانک در طول سال‌های گذشته افزایش چشمگیری داشته اما نسبت مطالبات آن به نیم درصد کاهش پیدا کرده است.

چندی پیش وزیر اقتصاد اعلام کرد، افراد خوش‌حساب می‌توانند از طریق اعتبارسنجی تسهیلات دریافت کنند. آن‌طور که شمسی‌نژاد می‌گوید، این روش در بانک مهر ایران هم اجرا می‌شود. به این صورت که اگر افراد دارای نمره بالا در اعتبارسنجی باشند بدون ضامن می‌توانند تسهیلات دریافت کنند و اگر نیاز به ضامن داشت، بتوانند از تضامین الکترونیکی بهره ببرند.

توثیق سهام و سفته الکترونیکی بخشی از تضامین قابل‌قبول برای دریافت تسهیلات خرد است. طبق آمارهایی که موجود است حدود ۲۵ درصد از تسهیلاتی که داریم، بدون ضامن پرداخت می‌شود.

مدیرعامل بانک قرض‌الحسنه مهر ایران درباره تسهیلات تکلیفی مانند وام ازدواج و فرزندآوری که در بودجه آمده است، گفت: در راستای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت تاکنون تعداد ۲۲/۱۰۰ فقره وام قرض‌الحسنه فرزندآوری به مبلغ ۸۵۷۰ میلیارد ریال پرداخت شده است. همچنین تاکنون بالغ بر ۳۹۶ هزار فقره وام ازدواج به مبلغ ۱۰۴ هزار میلیارد ریال پرداخت کرده که ۲۲ هزار فقره آن به ارزش بیش از ۲۹ هزار میلیارد ریال آن مربوط به شش ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ بوده‌است.

وی با اشاره به نقش بانک‌ها در خلق پول و تورم کشور، تصریح کرد: زمانی که سود تولید و پرداخت می‌شود خلق پول است.

آمار

در یک هفته گذشته حدود ۸/۵ میلیون پلاک یکتا درمحورهای مواصلاتی مشاهده شده و بیشترین مبدأ پلاک‌های مشاهده شده با سهمی حدود ۲۵ درصد مربوط به استان‌های تهران و البرز بوده است.

میز خبر

گرانفروشی مرغ در مراکز فروش

حبیب اسدا...نژاد، مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی کشور با بیان این‌که قیمت مرغ گرم در بازار در حال حاضر از قیمت مصوب نیز کمتر شده است، گفت: قیمت مرغ زنده در استان‌های معین تهران که مرغ تهران را تامین می‌کنند از قیمت مصوب زنده یعنی کیلویی ۴۴ هزار تومان پایین‌تر و کیلویی۴۰ تا ۴۳ هزار تومان است. وی ادامه داد: قیمت مصوب مرغ گرم، کیلویی ۶۳ هزار تومان، پایین‌تر از قیمت تمام‌شده برای تولیدکننده است که به آن نیز انتقاد کردیم اما با این حال مرغداران قیمت تعیین‌شده را رعایت می‌کنند.

وی تصریح کرد: چندنرخی بودن مرغ در مغازه‌ها موضوعی است که باید وزارت جهاد کشاورزی و صنف مربوط پاسخ دهد زیرا در میدان بهمن تهران قیمت مرغ تا کیلویی ۵۳ هزار تومان هم می‌رسد. این یعنی قیمت مرغ پایین است ولی اشکال در واحدهای فروش است.

افزایش ۴۰۰۰ کیلومتری شبکه برق

تاکنون و از ابتدای امسال، طول شبکه فشار متوسط توزیع برق کشور با افزایش ۴۰۰۰ کیلومتری به ۴۵۴ هزار کیلومتر و طول شبکه فشار ضعیف برق کشور نیز از ۳۸۶ هزار کیلومتر در پایان ۱۴۰۰ به ۳۸۷ هزار کیلومتر در پایان شهریورماه امسال رسید.

شبکه‌های فشار متوسط و ضعیف در حوزه توزیع برق قرار دارد. سطوح ولتاژی فشار متوسط در شبکه برق ایران ۲۰،۱۱ و ۳۳ کیلوولت است که گستردگی شبکه ۲۰ کیلوولت در سطح کشور بیشتر و سطوح ولتاژی ۱۱ و ۳۳ کیلوولت در چند شهر جنوبی کشور کاربرد دارند.

سطوح ولتاژ فشار ضعیف نیز (ولتاژ مصرف) در شبکه برق کشور ۲۳۰ و ۴۰۰ ولت است. تعداد ترانسفورماتورهای توزیع نیز از ابتدای امسال ۹۰۰۰ دستگاه افزایش یافت و به ۸۰۷ هزار دستگاه رسید.

در همین مدت، ظرفیت ترانسفورماتورهای توزیع نیز با افزایش ۱۷۵۷ مگاولت آمپری به ۱۳۶ هزار و ۵۱۲ مگاولت آمپر رسید.

نقد کردن غیرحضوری چک

مهران محرمیان، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی بیان کرد: چکاد با ملاحظات گسترده فنی و حقوقی پروژه بسیار پیچیده‌ای بود که با حمایت رئیس کل بانک مرکزی عملیاتی شد. چکی که دیجیتال صادر می‌شود می‌تواند در اختیار فردی قرار گیرد که اصلا دارای چک دیجیتال نیست.
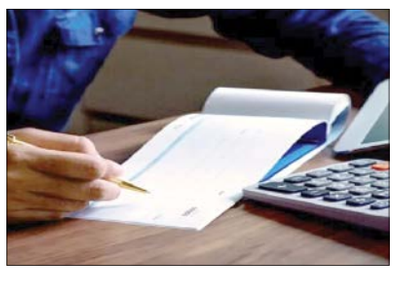
وی افزود: مهم‌ترین اتفاق، نقد کردن چک به صورت غیرحضوری است که گام مهمی در تسهیل دسترسی مردم به خدمات بانکی است. تعداد زندانیان مرتبط با چک که بیش از ۸۰ درصد نسبت به سال ۱۳۹۶ کاهش یافته است با اجرای قوانین جدید چک افتخارآمیز است.